

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาให้เป็นตำบลน่าอยู่ เป็นศูนย์กลางของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทางการเกษตร การศึกษาดนตรีไทย ประชาชนรักสามัคคี เกษตรปลอดภัย และผลิตอาหารปลอดภัย โดยมียุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการฟื้นฟูธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยมีแนวทางในการสร้างจิตสำนึก การจัดค่ายเยาวชน จัดอบรมผู้นำชุมชนเพื่อให้มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำตามธรรมชาติ

การดำเนินงานของอำเภออัมพวาสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาจังหวัดสมุทรสงครามในการพัฒนาจังหวัดให้เป็นศูนย์กลางการพักผ่อนและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แม่น้ำลำคลอง ปลูกจิตสำนึกให้ชาวจังหวัดสมุทรสงครามอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมอันดีงาม โดยมีกลยุทธ์ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในท้องถิ่น และมียุทธศาสตร์ในการรักษาความเป็นเมืองที่มีระบบนิเวศสามน้ำ โดยมีกลยุทธ์ในการบริหารจัดการน้ำอย่างมีระบบและการฟื้นฟูรักษาความสมดุลของระบบนิเวศสามน้ำ

อำเภออัมพวาและมีพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มมีคลอง 61 คลอง เช่น คลองอัมพวา คลองประชาคม ชื่นและมีแม่น้ำแม่กลองไหลผ่าน เป็นต้น จากการศึกษาแหล่งน้ำที่นำมาใช้เพื่อการอุปโภคและบริโภคของคุณภาพน้ำคลองพบว่ายังมีคุณภาพที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพน้ำผิวดินบ้างในบางพารามิเตอร์ เช่นสารโลหะหนัก ค่าออกซิเจนละลายน้ำ ค่าบีโอดี เป็นต้น (ชัยศรี และคณะ, 2553) และพบว่าแหล่งน้ำที่นำมาใช้เป็นน้ำเพื่อการบริโภคมีการปนเปื้อนของสารโลหะหนักหลายชนิด (ทัศนีย์ พลกล้า และพัชพร ศรีสงวน, 2555)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีแนวคิดในการศึกษาผลกระทบของการใช้ประโยชน์ที่ดินที่มีต่อความเสื่อมโทรมของคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินใน อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม เพื่อให้มีข้อมูลที่จะนำไปใช้ในการจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคโดยชุมชนมีส่วนร่วมต่อไป

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

- (1) ศึกษาคุณภาพน้ำผิวดินและความเสื่อมโทรมของคุณภาพน้ำในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
- (2) ศึกษาความเสื่อมโทรมของคุณภาพน้ำกับการใช้ประโยชน์ที่ดินในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

ขอบเขตของโครงการวิจัย

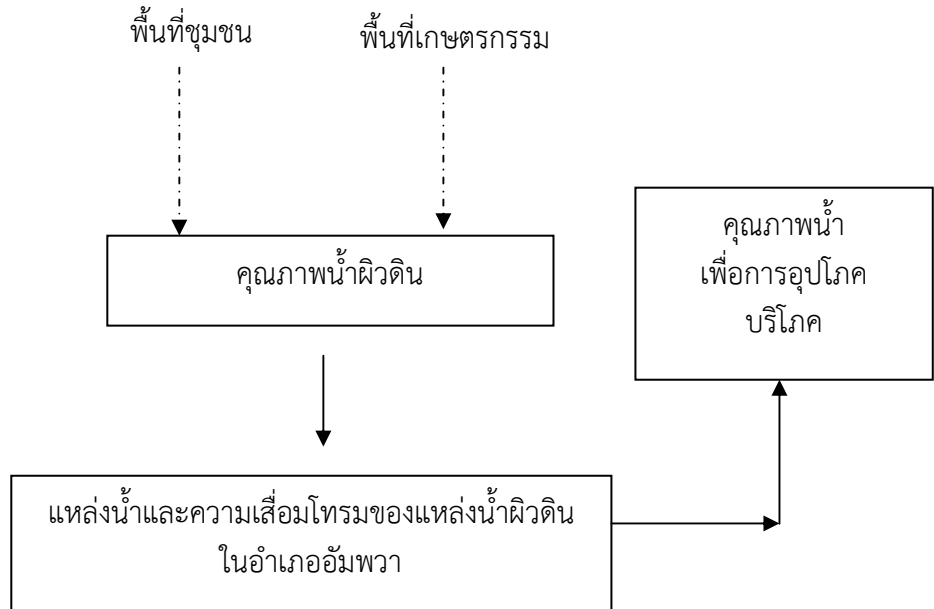
1. พื้นที่ที่ทำการศึกษ ได้แก่ พื้นที่ อำเภอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
2. สํารวจคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำและคุณภาพน้ำที่จะเป็นน้ำดิบเพื่อการอุปโภคบริโภค ประกอบด้วย
 - 2.1 ทำการตรวจวัดคุณภาพน้ำจำนวนไม่น้อยกว่า 30 คลอง
 - 2.2 ทำการเก็บตัวอย่างตามฤดูกาลในฤดูร้อนและฤดูฝน ฤดูกาลละ 2 ครั้ง
 - 2.3 ทำการเก็บตัวอย่างน้ำในพื้นที่สวนและพื้นที่ชุมชน
 - 2.4 พารามิเตอร์ในการตรวจวิเคราะห์ได้แก่
 - (1) อุณหภูมิ
 - (2) กรด – ด่าง
 - (3) ไนโตรเจนในรูปแอมโมเนีย
 - (4) ออกซิเจนละลาย
 - (5) บีโอดี
 - (6) แบคทีเรียในกลุ่มโคลีฟอร์มทั้งหมด
 - (7) ฟิโคลโคลีฟอร์มแบคทีเรีย
3. ศึกษาความสัมพันธ์ของคุณภาพน้ำโดยใช้ดัชนีคุณภาพน้ำทั่วไปของกรมควบคุมมลพิษที่ใช้ 5 พารามิเตอร์
4. ดำเนินงานวิจัยในช่วงเดือนธันวาคม 2558 ถึงเดือนพฤษภาคม 2559

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบคุณภาพน้ำ และความสัมพันธ์ของคุณภาพน้ำในพื้นที่อำเภอัมพวาซึ่งมีผลต่อการนำน้ำมาใช้ประโยชน์ในการอุปโภคบริโภคของประชาชนในพื้นที่
2. ทราบถึงปัจจัยเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์ที่ดินที่มีผลต่อความสัมพันธ์ของคุณภาพน้ำที่ใช้เป็นน้ำดิบเพื่อการอุปโภคบริโภค โดยหน่วยงานท้องถิ่นในอำเภอัมพวาสามารถนำไปใช้ในการวางแผนจัดการเพื่อลดหรือป้องกันผลกระทบของปัจจัยที่ทำให้คุณภาพน้ำเสื่อมโทรม

กรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย

กรอบแนวความคิดของโครงการวิจัยแสดงดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 แผนภาพกรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย

กรอบแนวคิดของโครงการวิจัยนี้ได้แสดงไว้ในภาพที่ 1.1 ซึ่งได้สรุปแนวคิดในการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยเรื่องนี้ โดยมุ่งเน้นการศึกษาเพื่อสำรวจและตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำของแหล่งน้ำในพื้นที่อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามจำนวนไม่น้อยกว่า 30 คลอง และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเสื่อมโทรมของคุณภาพน้ำกับการใช้ประโยชน์ที่ดินต่างๆ เพื่อค้นหาและตรวจสอบแหล่งน้ำที่มีความเหมาะสมต่อการนำมาใช้เป็นแหล่งน้ำดิบในการผลิตน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนหรือแนวทางในการจัดการให้เกิดความมั่นคงของทรัพยากรน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคของอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม